

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ബാലകാണഡ

॥ ശ്രീരാമജനന സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ശ്രീരാമജനന സർഗഃ ॥

നിർവൃത്തേ തു ക്രതൗ തന്മൂിൻ ഹയമേധേ മഹാത്മനഃ |

പ്രതിഗൃഹ്യാമരാ ഭാഗാൻ പ്രതിജ്ഞൂർയഥാഗതം || 1 ||

സമാപ്തദീക്ഷാനിയമഃ പത്നീഗണസമൻവിതഃ |

പ്രവിവേശ പുരീം രാജാ സഭ്യത്യബലവാഹനഃ || 2 ||

യഥാർഹം പൂജിതാസ്തേന രാജ്ഞാ വൈ പൃഥിവീശ്വരാഃ |

മുദിതാഃ പ്രയയൂർദേശാൻ പ്രണമ്യ മൂനിപുംഗവം || 3 ||

ശ്രീമതാം ഗച്ഛതാം തേഷാം സ്വഗൃഹാണി പുരാത് തതഃ |

ബലാനി രാജ്ഞാം ശുഭ്രാണി പ്രഹൃഷ്ടാനി ചകാശിരേ || 4 ||

ഗതേഷു പൃഥിവീശേഷു രാജാ ദശരഥഃ പുനഃ |

പ്രവിവേശ പുരീം ശ്രീമാൻ പുരസ്കൃത്യ ദ്വിജോത്തമാൻ || 5 ||

ശാന്തയാ പ്രയയൗ സാർധമൃഷ്യശൃംഗഃ സുപൂജിതഃ |

അൻവീയമാനോ രാജ്ഞാഥ്വ സാനുയാത്രേണ ധീമതാ || 6 ||

ഏവം വിസൃജ്യ താൻ സർവാൻ രാജാ സമ്പൂർണമാനസഃ |

ഉവാസ സുഖിതസ്തത്ര പുത്രോത്പത്തിം വിചിന്തയൻ || 7 ||

തതോ യജ്ഞേ സമാപ്തേ തു ഋതൂനാം ഷട് സമത്യയുഃ |

തതശ്ച ദ്വാദശേ മാസേ ചൈത്രേ നാവചികേ തിഥൗ || 8 ||

നക്ഷത്രേദിതിദൈവത്യേ സ്വോച്ചസംസ്ഥേഷു പഞ്ചസു |

ഗ്രഹേഷു കർകടേ ലഗ്നേ വാക്പതാവിന്ദുനാ സഹ || 9 ||

പ്രോദ്യമാനേ ജഗന്നാഥം സർവലോകനമസ്കൃതം |
കൗസൽയാജനയദ് രാമം ദിവ്യലക്ഷണസംയുതം || 10 ||

വിഷ്ണോരർധം മഹാഭാഗം പുത്രമൈക്ഷ്യാകുന്നന്ദനം |
ലോഹിതാക്ഷം മഹാബാഹും രക്തോഷ്ഠം ദുന്ദുഭിസ്വനം || 11 ||

കൗസൽയാ ശുശുഭേ തേന പുത്രേണാമിതതേജസാ |
യഥാ വരേണ ദേവാനാമദിതിർവജ്രപാണിനാ || 12 ||

ഭരതോ നാമ കൈകേയോം ജ്ഞേതേ സത്യപരാക്രമഃ |
സാക്ഷാദ് വിഷ്ണോശ്ചതുർഭാഗഃ സർവൈഃ സമുദിതോ ഗുണൈഃ || 13 ||

അഥ ലക്ഷണശത്രുഘ്ന സുമിത്രാജനയത് സുതൗ |
വീരൗ സർവാസ്ത്രകുശലൗ വിഷ്ണോരർധസമൻവിതൗ || 14 ||

പുഷ്യേ ജാതസ്തു ഭരതോ മീനലഗ്നേ പ്രസന്നധീഃ |
സാർപേ ജാതൗ തു സൗമിത്രീ കുലീരേഭ്യുദിതേ രവൗ || 15 ||

രാജ്ഞഃ പുത്രാ മഹാത്മാനശ്ചത്യാരോ ജ്ഞന്തിരേ പൃഥക് |
ഗുണവന്തോനൂരൂപാശ്ച രുചാ പ്രോഷ്ഠപദോപമാഃ || 16 ||

ജഗുഃ കലം ച ഗന്ധർവാ നന്യതുശ്ചാപ്ലരോഗണാഃ |
ദേവദുന്ദുഭയോ നേദുഃ പുഷ്പവൃഷ്ടിശ്ച ഖാത് പതത് || 17 ||

ഉത്സവശ്ച മഹാനാസീദയോധ്യായാം ജനാകുലഃ |
രഥ്യാശ്ച ജനസംബാധാ നടനർതകസങ്കുലാഃ || 18 ||

ഗായനൈശ്ച വിരാവിൺഭയോ വാദനൈശ്ച തഥാപരൈഃ |
വിരജൂർവിപുലാസ്ത്ര സർവരത്നസമൻവിതാഃ || 19 ||

പ്രദേയാംശ്ച ദദൗ രാജാ സൂതമാഗധവന്ദിനാം |
ബ്രാഹ്മണേഭ്യോ ദദൗ വിത്തം ഗോധനാനി സഹസ്രശഃ || 20 ||

അതീതൈകാദശാഹം തു നാമകർമ തമാകരോത് |
ജ്യേഷ്ഠം രാമം മഹാത്മാനം ഭരതം കൈകയിസുതം || 21 ||

സൗമിത്രിം ലക്ഷ്മണമിതി ശത്രുഘ്നമപരം തമാ |
വസിഷ്ഠഃ പരമപ്രീതോ നാമാനി കുരുതേ തദാ || 22 ||

ബ്രാഹ്മണാൻ ഭോജയാമാസ പൗരജാനപദാനപി |
അദദദ് ബ്രാഹ്മണാനാം ച രത്നൗഘമമലം ബഹു || 23 ||

തേഷാം ജൻമക്രിയാദിനി സർവകർമാൺയകാരയത് |
തേഷാം കേതുരിവ ജ്യേഷ്ഠോ രാമോ രതികരഃ പിതുഃ || 24 ||

ബഭൂവ ഭൂയോ ഭൂതാനാം സ്വയംഭൂരിവ സമ്മതഃ |
സർവേ വേദവിദഃ ശൂരാഃ സർവേ ലോകഹിതേ രതാഃ || 25 ||

സർവേ ഇതാനോപസമ്പന്നാഃ സർവേ സമുദിതാ ഗുണൈഃ |
തേഷാമപി മഹാതേജോ രാമഃ സത്യപരാക്രമഃ || 26 ||

ഇഷ്ടഃ സർവസ്യ ലോകസ്യ ശശാങ്ക ഇവ നിർമലഃ |
ഗജസ്കന്ധ്യശ്ചപൃഷ്ഠേഷു ച രഥചർയാസു സമ്മതഃ || 27 ||

ധനുർവേദേ ച നിരതഃ പിതുഃ ശുശ്രൂഷണേ രതഃ |
ബാൽയാത് പ്രഭൃതി സുസ്ഥിഗ്ധോ ലക്ഷ്മണോ ലക്ഷ്മീവർധനഃ || 28 ||

രാമസ്യ ലോകരാമസ്യ ഭ്രാതൂർജ്യേഷ്ടസ്യ നിത്യശഃ |
സർവപ്രിയകരസ്തസ്യ രാമസ്യാപി ശരീരതഃ || 29 ||

ലക്ഷ്മണോ ലക്ഷ്മീസമ്പന്നോ ബഹിഃപ്രാണ ഇവാപരഃ |
ന ച തേന വിനാ നിദ്രാം ലഭതേ പുരുഷോത്തമഃ || 30 ||

മൃഷ്ടമന്നമുപാനീതമശ്നാതി ന ഹി തം വിനാ |
യദാ ഹി ഹയമാരുഢോ മൃഗയാം യാതി രാഘവഃ || 31 ||

അമൈനം പുഷ്പതോദ്ഭൃതി സധനും പരിപാലയൻ |
ഭരതസ്യാപി ശത്രുഘ്നോ ലക്ഷ്മണാവരജോ ഹി സഃ ||32 ||

പ്രാണൈഃ പ്രിയതരോ നിത്യം തസ്യ ചാസീത് തമാ പ്രിയഃ |
സ ചതുർഭിർമഹാഭാഗൈഃ പുത്രൈർഭഗവരമഃ പ്രിയൈഃ ||33 ||

ബഭൂവ പരമപ്രീതോ ദേവൈരിവ പിതാമഹഃ |
തേ യദാ ഇതാനസമ്പന്നാഃ സർവേ സമുദിതാ ഗുണൈഃ ||34 ||

ഹ്രീമന്തഃ കീർത്തിമന്തശ്ച സർവജ്ഞാ ദീർഘദർശിനഃ |
തേഷാമേവബ്രഭാവാണാം സർവേഷാം ദീപ്തേജസാം ||35 ||

പിതാ ദശരഥോ ഹൃഷ്ടോ ബ്രഹ്മാ ലോകാധിപോ യഥാ |
തേ ചാപി മനുജവ്യാഘ്രാ വൈദികാധ്യയനേ രതാഃ ||36 ||

പിതൃശുശ്രൂഷണരതാ ധനുർവേദേ ച നിഷ്ഠിതാഃ |
അഥ രാജാ ദശരഥസ്തേഷാം ദാരക്രിയാം പ്രതി ||37 ||

ചിന്തയാമാസ ധർമാത്മാ സോപാധ്യായഃ സബാന്ധവഃ |
തസ്യ ചിന്തയമാനസ്യ മന്ത്രിമധ്യേ മഹാത്മനഃ ||38 ||

അഭ്യാഗച്ഛൻമഹാതേജോ വിശ്വാമിത്രോ മഹാമുനിഃ |
സ രാജേന്താ ദർശനാകാക്ഷീ ദ്വാദാധ്യക്ഷാനുവാച ഹ ||39 ||

ശീഘ്രമാഖ്യാത മാം പ്രാപ്തം കൗശികം ഗാധിനഃ സുതം |
തച്ഛുത്വാ വചനം തസ്യ രാജേന്താ വേശ്വ പ്രദുദ്രുവുഃ ||40 ||

സംഭ്രാന്തമനസഃ സർവേ തേന വാക്യേന ചോദിതാഃ |
തേ ഗത്വാ രാജഭവനം വിശ്വാമിത്രമുഷിം തദാ ||41 ||

പ്രാപ്തമാവേദയാമാസുർനൃപായേക്ഷ്യാകവേ തദാ |
തേഷാം തദ് വചനം ശുത്വാ സപുരോധാഃ സമാഹിതഃ ||42 ||

പ്രത്യുജ്ജഗാമ സംഹൃഷ്ടോ ബ്രഹ്മാണമിവ വാസവഃ |
സ ദൃഷ്ട്വാ ജ്വലിതം ദീപ്താ താപസം സംശിതവ്രതം || 43 ||

പ്രഹൃഷ്ടവദനോ രാജാ തത്ത്വോർഘ്യമുപഹാരയത് |
സ രാജന്തഃ പ്രതിഗൃഹ്യാർഘ്യം ശാസ്ത്രദൃഷ്ടേന കർമണാ || 44 ||

കുശലം ചാവ്യയം ചൈവ പര്യപൃച്ഛന്നരാധിപം |
പുരേ കോശേ ജനപദേ ബാന്ധവേഷു സുഹൃത്സു ച || 45 ||

കുശലം കൗശികോ രാജന്തഃ പര്യപൃച്ഛത് സുധാർമികഃ |
അപി തേ സന്നതാഃ സർവേ സാമന്താ രിപവോ ജിതാഃ || 46 ||

ദൈവം ച മാനുഷം ചൈവ കർമ തേ സാധ്യനുഷ്ഠിതം |
വസിഷ്ഠം ച സമാഗമ്യ കുശലം മുനിപുംഗവഃ || 47 ||

ഋഷീംശ്ച താൻ യഥാൻയായം മഹാഭാഗ ഉവാച ഹ |
തേ സർവേ ഹൃഷ്ടമനസസ്തസ്യ രാജേന്താ നിവേശനം || 48 ||

വിവിശുഃ പുജിതാസ്തേന നിഷേദുശ്ച യഥാർഹതഃ |
അഥ ഹൃഷ്ടമനാ രാജാ വിശ്വാമിത്രം മഹാമുനിം || 49 ||

ഉവാച പരമോദാരോ ഹൃഷ്ടസ്തമഭിപൂജയൻ |
യഥാമൃതസ്യ സമ്പ്രാപ്തീർയഥാ വർഷമനുദകേ || 50 ||

യഥാ സദൃശദാരേഷു പുത്രജൻമാപ്രജസ്യ വൈ |
പ്രണഷ്ടസ്യ യഥാ ലാഭോ യഥാ ഹർഷോ മഹോദയഃ || 51 ||

തഥൈവാഗമനം മന്യേ സ്വാഗതം തേ മഹാമുനേ |
കം ച തേ പരമം കാമം കരോമി കിമു ഹർഷിതഃ || 52 ||

പാത്രഭൂത്വോസി മേ ബ്രഹ്മൻ ദിഷ്ട്വാ പ്രാപ്തോസി മാനദ |
അദ്യ മേ സഫലം ജൻമ ജീവിതം ച സുജീവിതം || 53 ||

യസ്മാദ് വിപ്രേന്ദ്രമന്ദ്രാക്ഷം സുപ്രഭാതാ നിശാ മമ |
പൂർവം രാജർഷിശബ്ദേന തപസാ ദ്വോതിതപ്രഭഃ || 54 ||

ബ്രഹ്മർഷിത്വമനുപ്രാപ്തഃ പൂജേദ്യസി ബഹുധാ മയാ |
തദഭ്യുതമഭ്യുദ് വിപ്ര പവിത്രം പരമം മമ || 55 ||

ശുഭക്ഷേത്രഗതശ്ചാഹം തവ സന്ദർശനാത് പ്രഭോ |
ബ്രൂഹി യത് പ്രാർഥിതം തുഭ്യം കാർയമാഗമനം പ്രതി || 56 ||

ഇച്ഛാമ്യനുഗൃഹീതോഹം ത്വദർഥം പരിവൃദ്ധയേ |
കാർയസ്യ ന വിമർശം ച ഗന്തുമർഹസി സുവ്രത || 57 ||

കർതാ ചാഹമശേഷേണ ദൈവതം ഹി ഭവാൻ മമ |
മമ ചായമനുപ്രാപ്തോ മഹാനഭ്യുദയോ ദ്വിജ |
തവാഗമനജഃ കൃത്സ്നോ ധർമശ്ചാനുത്തമോ ദ്വിജ || 58 ||

ഇതി ഹൃദയസുഖം നിശച്യ വാക്യം
ശ്രുതിസുഖമാത്മവതാ വിനീതമുക്തം |
പ്രഥിതഗുണയശാ ഗുണൈർവിശിഷ്ടഃ
പരമഘൃഷിഃ പരമം ജഗാമ ഹർഷം || 59 ||

|| ഇതി ശ്രീരാമജനന സർഗഃ സമാപ്തഃ ||